

Gustavo-Adolfo Loria-Rivel

Limba
spaniolă
*pentru medici
și asistente*

Cuprins

<i>Cuvânt înainte</i>	11
1. ANATOMIE, FIZIOLOGIE ȘI PATOLOGIE	
1.1. Aparatul circulator	15
1.1.1. Inima	15
1.1.2. Arterele	15
1.1.3. Venele	15
1.1.4. Capilarele	17
1.1.5. Sângele	17
1.1.6. Bolile sistemului circulator	17
1.2. Aparatul respirator	19
1.2.1. Faringele	19
1.2.2. Laringele	19
1.2.3. Traheea	19
1.2.4. Bronhiile	19
1.2.5. Plămânii	21
1.2.6. Bolile sistemului respirator	21
1.3. Sistemul digestiv	23
1.3.1. Esofagul	23
1.3.2. Stomacul	23
1.3.3. Ficatul, pancreasul și vezica biliară	23
1.3.4. Intestinul subțire și intestinul gros	25
1.3.5. Bolile sistemului digestiv	25
1.4. Aparatul endocrin	27
1.4.1. Hipofiza	27
1.4.2. Tiroida	27
1.4.3. Paratiroidale	27
1.4.4. Glandele suprarenale	29
1.4.5. Epifiza	29
1.4.6. Hipotalamusul	29
1.4.7. Bolile sistemului endocrin	29
1.5. Aparatul urinar	31
1.5.1. Rinichii	31

1.5.2. Căile urinare	31
1.5.3. Bolile sistemului urinar	31
1.6. Aparatul locomotor	35
1.6.1. Mușchii	35
1.6.2. Bolile sistemului locomotor	35
1.7. Sistemul osos	37
1.7.1. Scheletul	37
1.7.2. Articulațiile	37
1.7.3. Bolile sistemului osos	39
1.8. Aparatul reproducător	41
1.8.1. Aparatul reproducător masculin	41
1.8.2. Aparatul reproducător feminin	41
1.8.3. Bolile aparatului reproducător	41
1.9. Sistemul nervos	45
1.9.1. Creierul	45
1.9.2. Măduva spinării	45
1.9.3. Sistemul nervos periferic	45
1.9.4. Bolile sistemului nervos	47
1.10. Sistemul imunitar	49
1.10.1. Componentele sistemului imunitar	49
1.10.2. Reacția anticorp-antigen	49
1.10.3. Bolile sistemului imunitar	49
1.11. Aparatul tegumentar	51
1.11.1. Pielea	51
1.11.2. Bolile sistemului tegumentar	51
1.12. Organele senzoriale	53
1.12.1. Organul vizual	53
1.12.2. Organul auditiv	53
1.12.3. Organul olfactiv	55
1.12.4. Organul gustativ	55
1.12.5. Bolile organelor senzoriale	55
1.13. Psihicul uman și patologia lui	57
1.13.1. Etapele dezvoltării psiho-afective	57
1.13.2. Boli psihice	59
1.14. Sexualitatea umană și patologia ei	61
1.14.1. Etapele dezvoltării sexuale	61
1.14.2. Deviații sexuale	61
2. ACTIVITATEA MEDICULUI ȘI ASISTENTULUI MEDICAL	
2.1. Personalul sanitar	67
2.1.1. Personalul medical	67
2.1.2. Personalul paramedical și de asistență medicală	69

2.1.3. Activitatea personalului de asistență medicală	69
2.1.3.1. <i>Responsabilitățile personalului de asistență medicală</i>	71
2.1.3.2. <i>Condițiile pentru exercitarea profesiei de asistent medical și pentru înscrierea la Colegiul de profil</i>	71
2.1.3.3. <i>Uniforma asistentului medical și măsurile igienice de bază</i>	71
2.2. Spitalul	75
2.2.1. Organizarea spitalului	75
2.2.2. Viața zilnică în spital	77
2.2.2.1. <i>Obiecte pe care trebuie să le aducă pacientul</i>	77
2.2.2.2. <i>Mesele</i>	77
2.2.2.3. <i>Vizitarea bolnavilor</i>	79
2.2.2.4. <i>Interdicții</i>	79
2.2.3. Internarea	79
2.2.4. Igiena pacientului	83
2.2.4.1. <i>Igiena pielii</i>	83
2.2.4.2. <i>Igiena părului</i>	85
2.2.4.3. <i>Igiena unghiilor</i>	85
2.2.4.4. <i>Igiena organelor genitale</i>	85
2.2.4.5. <i>Igiena picioarelor</i>	85
2.2.4.6. <i>Igiena urechilor</i>	85
2.2.4.7. <i>Igiena ochilor</i>	85
2.2.4.8. <i>Igiena nasului</i>	87
2.2.5. Pacientul imobilizat	87
2.3. Semnele vitale, funcțiile vitale și vegetative ale pacientului	91
2.3.1. Temperatura corporală	91
2.3.2. Pulsul	91
2.3.3. Frecvența respiratorie	91
2.3.4. Tensiunea arterială	93
2.3.5. Greutatea corporală	93
2.3.6. Urina	93
2.3.7. Scaunul	97
2.3.8. Vărsăturile	103
2.4. Alimentarea și administrarea lichidelor	105
2.4.1. Alimentarea pe cale orală	105
2.4.2. Alimentarea pe cale enterală (cu sondă nazogastrică sau stomă)	107
2.4.3. Alimentarea parenterală sau intravenoasă	109
2.5. Proceduri de diagnostic	113
2.5.1. Recoltarea de material organic	113
2.5.1.1. <i>Recoltarea urinei</i>	113
2.5.1.2. <i>Recoltarea materiei fecale</i>	113
2.5.1.3. <i>Recoltarea sângelui</i>	113
2.5.1.4. <i>Recoltarea secrețiilor uretrale și vaginale</i>	115
2.5.1.5. <i>Recoltarea sputei</i>	115
2.5.2. Examen de laborator	115
2.5.2.1. <i>Alergologie</i>	115
2.5.2.2. <i>Biochimie</i>	117
2.5.2.3. <i>Citologie</i>	121
2.5.2.4. <i>Hematologie</i>	121

2.5.2.5. <i>Genetică medicală</i>	121
2.5.2.6. <i>Histologie</i>	123
2.5.2.7. <i>Microbiologie și parazitologie</i>	123
2.5.2.8. <i>Oncologie</i>	123
2.5.2.9. <i>Hormonologie</i>	125
2.5.2.10. <i>Pneumologie</i>	125
2.5.2.11. <i>Serologie / imunologie</i>	127
2.5.2.12. <i>Toxicologie</i>	131
2.5.3. <i>Examinări diagnostice</i>	133
2.5.3.1. <i>Endoscopia</i>	133
2.5.3.2. <i>Ecografia</i>	135
2.5.3.3. <i>Măsurarea impulsurilor electrice</i>	135
2.5.3.4. <i>Examene radiologice</i>	135
2.6. Medicamentele și administrarea lor	139
2.6.1. <i>Ambalajul medicamentelor</i>	139
2.6.2. <i>Clasificarea medicamentelor</i>	141
2.6.2.1. <i>Grupe farmaceutice</i>	141
2.6.2.2. <i>Forme farmaceutice</i>	143
2.6.3. <i>Administrarea pe cale orală</i>	145
2.6.4. <i>Administrarea pe cale rectală</i>	147
2.6.5. <i>Administrarea pe cale topică / uz extern</i>	147
2.6.6. <i>Administrarea pe cale parenterală</i>	149
2.7. Îngrijiri medicale	153
2.7.1. <i>Bandajele</i>	153
2.7.2. <i>Aplicații reci și calde</i>	153
2.7.3. <i>Îngrijirea rănilor</i>	155
2.7.4. <i>Îngrijirea arsurilor</i>	155
2.8. Resuscitarea cardiorespiratorie și administrarea oxigenului	159
2.8.1. <i>Administrarea oxigenului</i>	159
2.8.2. <i>Resuscitarea cardiorespiratorie</i>	161
2.8.2.1. <i>Metode de respirație artificială</i>	161
2.8.2.2. <i>Metode de masaj cardiac</i>	163
2.9. Mobilizarea și gimnastica pasivă	167
2.9.1. <i>Mobilizarea</i>	167
2.9.1.1. <i>Mobilizarea pacientului în pat</i>	167
2.9.1.2. <i>Mobilizarea pacientului cu ajutorul unui cearșaf</i>	169
2.9.1.3. <i>Mobilizarea pacientului spre o latură a patului</i>	169
2.9.1.4. <i>Rotirea pacientului în pat din decubit supin în decubit lateral</i>	171
2.9.1.5. <i>Manevra pentru a-l așeza pe pacient pe pat</i>	171
2.9.1.6. <i>Manevra pentru a-l așeza pe pacient pe marginea patului</i>	171
2.9.1.7. <i>Manevra pentru a-l muta pe pacient din pat pe targă</i>	171
2.9.1.8. <i>Manevra pentru a-l muta pe pacient din pat în scaunul cu rotile</i>	173
2.9.2. <i>Gimnastica pasivă</i>	173
2.10. Asistența în secțiile de specialitate	177
2.10.1. <i>Ortopedie</i>	177
2.10.1.1. <i>Ghipsuri</i>	177
2.10.1.2. <i>Sisteme de tracțiune</i>	179

2.10.2. Chirurgie	181
2.10.2.1. <i>Asistența preoperatorie</i>	181
2.10.2.2. <i>Asistența postoperatorie</i>	181
2.10.3. Pneumologie	183
2.10.3.1. <i>Tehnici de respirație și terapie respiratorie</i>	183
2.10.3.2. <i>Aspirația</i>	185
2.10.3.3. <i>Traheotomia</i>	185
2.10.3.4. <i>Drenajul toracic</i>	185

3. ORGANIZAREA SISTEMULUI SPANIOL DE ASIGURĂRI SOCIALE ȘI DE SĂNĂTATE

3.1. Istoria sistemului de asigurări sociale	191
3.2. Structura sistemului de asigurări sociale	195
Trezoreria Generală a Asigurărilor Sociale	195
Institutul Național de Asigurări Sociale	195
Institutul Social al Marinei	197
Ministerul Muncii și Problemelor Sociale și Secretariatul de Stat al Asigurărilor Sociale	197
3.3. Finanțarea sistemului de asigurări sociale	199
3.4. Fragmente din Legea Generală a Asigurărilor Sociale	201
<i>Vocabular spaniol-român</i>	231
<i>Vocabular român-spaniol</i>	247

1.1. El aparato circulatorio

1.1.1. El corazón

El corazón tiene forma de pera, mide 12,5 centímetros de longitud y pesa aproximadamente 450 gramos. Este órgano se encuentra en el interior del tórax entre ambos pulmones. Está compuesto por un músculo hueco llamado **miocardio**, el cual a su vez está recubierto en el lado interno y externo por el **endocardio** y el **pericardio**, respectivamente.

Tiene cuatro cavidades : dos superiores, llamadas **aurículas**, y dos inferiores, llamadas **ventrículos**. Dichas cavidades están separadas por tres tabiques : el **interauricular**, que divide las aurículas, el **interventricular**, que divide los ventrículos, y el **auriculo-ventricular**, que separa las aurículas de los ventrículos. La aurícula derecha comunica con el ventrículo derecho por un orificio llamado **auriculoventricular derecho**. En los bordes de ese orificio está la **válvula tricúspide**. La aurícula izquierda comunica con el ventrículo izquierdo a través del orificio **auriculoventricular izquierdo**, en cuyos contornos se encuentra la **válvula mitral** o **bicúspide**. Dichas válvulas son sumamente importantes, ya que dejan pasar la sangre desde las aurículas hacia los ventrículos, pero impiden el paso en sentido contrario. La **válvula pulmonar** y la **válvula aórtica** tienen por función evitar que la sangre de las arterias refluya hacia los ventrículos.

1.1.2. Las arterias

Son tubos que parten del corazón y se ramifican por todo el organismo. Tienen paredes gruesas y resistentes formadas por tres capas : una externa con fibras conjuntivas, una media con fibras musculares y elásticas, y una interna o **endotelial**. Transportan sangre rica en oxígeno, y en función de la forma que tengan, o del hueso y órgano junto al cual están situadas reciben diferentes denominaciones, tales como **humeral**, **renal**, **coronaria** etc.

1.1.3. Las venas

Después de descargar el oxígeno y recoger el **bióxido de carbono**, la sangre empieza el viaje de regreso hacia el corazón y los pulmones a través de las venas. Estos conductos están formados por dos capas, una endotelial y otra de fibras elásticas, musculares y conjuntivas. A diferencia de las arterias, sus paredes no son tan elásticas, y a cada cierta distancia tienen válvulas que impiden que la sangre baje por su propio peso.

1.1. Aparatul circulator

1.1.1. Inima

Inima are formă de pară, are 12,5 centimetri lungime și cântărește aproximativ 450 de grame. Acest organ se află în interiorul toracelui, între plămâni. Este compus dintr-un mușchi gol în interior numit **miocard**, care, la rândul lui, este acoperit în interior și în exterior de **endocard**, respectiv de **pericard**.

Are patru cavități: două superioare, numite **auricule**, și două inferioare, numite **ventricule**. Aceste cavități sunt separate de trei pereți despărțitori: cel **interaauricular**, care desparte auriculele, cel **interventricular**, care desparte ventriculele, și cel **auriculo-ventricular**, care desparte auriculele de ventriculele. Auriculul drept comunică cu ventriculul drept printr-un orificiu numit **auriculoventricular drept**. Pe marginile acestui orificiu este **valva tricuspidă**. Auriculul stâng comunică cu ventriculul stâng prin orificiul **auriculoventricular stâng**, pe conturul căruia se află **valva mitrală** sau **bicuspidă**. Aceste valve sunt deosebit de importante, întrucât lasă să treacă sângele de la auricule la ventricule, dar împiedică trecerea în sens contrar. **Valva pulmonară** și **valva aortică** au funcția de a împiedica sângele din artere să curgă înapoi în ventricule.

1.1.2. Arterele

Sunt vase care pornesc din inimă și se ramifică în tot organismul. Au pereți groși și rezistenți alcătuiți din trei straturi: unul extern cu fibre conjunctive, altul mijlociu cu fibre musculare și elastice și unul intern sau **endotelial**. Transportă sânge bogat în oxigen și, în funcție de forma pe care o au sau de osul sau organul lângă care sunt situate, primesc diferite denumiri, precum: **humerală**, **renală**, **coronară** etc.

1.1.3. Venele

După ce descarcă oxigenul și colectează **bioxidul de carbon**, sângele începe drumul înapoi spre inimă și plămâni, prin vene. Aceste conducte sunt formate din două straturi, unul endotelial și altul din fibre elastice, musculare și conjunctive. Spre deosebire de artere, pereții lor nu sunt foarte elastici, și la anumite distanțe au valve care împiedică sângele să coboare prin propria lui greutate.

1.1.4. Los capilares

Los capilares están formados por una sola capa de células, la endotelial. Debido a que son extremadamente delgados, los capilares facilitan el intercambio gaseoso entre la sangre y los tejidos o entre la sangre y el aire que penetra en los pulmones. Se estima que la red de capilares se extiende por más de 60 mil kilómetros a través del organismo.

1.1.5. La sangre

La sangre está compuesta por diferentes elementos líquidos y sólidos: el **plasma**, un líquido que contiene agua y proteínas, y tres tipos de células: los **leucocitos**, las **plaquetas** y los **hematíes**.

Los **leucocitos** o **glóbulos blancos** tienen por función principal la defensa del organismo contra las infecciones. Según el aspecto del **citoplasma** y el núcleo, los leucocitos se dividen en **polinucleares** (**neutrófilos**, **basófilos** y **eosinófilos**) y **mononucleares** (**monocitos** y **linfocitos**).

Las **plaquetas** o **trombocitos** son restos celulares de unas células llamadas **megacariocitos**. Los mismos participan en el proceso de **coagulación** sanguínea.

Los **hematíes** o **glóbulos rojos** contienen un compuesto de hierro llamado **hemoglobina**, el cual reacciona con el oxígeno, fijándolo y transportándolo a través del organismo.

Las células sanguíneas se originan en los huesos y los **nódulos linfáticos**. La sangre puede ser, en función de sus características, **oxigenada** y **carboxigenada**. La primera es la sangre limpia que circula por las arterias; la segunda es la sangre ya utilizada, rica en bióxido de carbono, la cual circula por las venas hacia el corazón y los pulmones para ser renovada y oxigenada.

Otra función de la sangre es aquella de mantener una temperatura corporal adecuada, la cual en el caso de una persona normal adulta varía entre 36,5 y 37 grados Celsius.

1.1.6. Enfermedades del sistema circulatorio

- Artritis reumatoide
- Mal de Hashimoto
- Hepatitis B
- Lupus eritematoso sistémico

1.1.4. Capilarele

Capilarele sunt formate dintr-un singur strat de celule, cel endotelial. Datorită faptului că sunt extrem de subțiri, capilarele înlesnesc schimbul gazos dintre sânge și țesuturi sau dintre sânge și aerul care intră în plămâni. Se estimează că rețeaua de capilare se întinde pe mai mult de 60 de mii de kilometri în organism.

1.1.5. Sângele

Sângele este compus din diferite elemente lichide și solide: **plasma**, un lichid care conține apă și proteine, și trei tipuri de celule: **leucocite**, **plachete** și **hematii**.

Leucocitele sau **globulele albe** au drept funcție principală apărarea organismului împotriva infecțiilor. După cum arată **citoplasma** și **nucleul**, leucocitele se împart în **polinucleare** (**neutrofile**, **bazofile** și **eozinofile**) și **mononucleare** (**monocite** și **limfocite**).

Plachetele sau **trombocitele** sunt resturi celulare ale unor celule numite **megacariocite**. Acestea participă la procesul de **coagulare** a sângelui.

Hematiile sau **globulele roșii** conțin un compus al fierului numit **hemoglobină**, care reacționează cu oxigenul, fixându-l și transportându-l în organism.

Celulele sângelui își au originea în oasele și **nodulii limfatici**. În funcție de caracteristicile sale, sângele poate fi **oxigenat** și **carboxigenat**. Primul este sângele curat care circulă prin artere; al doilea este sângele deja utilizat, bogat în bioxid de carbon, care circulă prin vene spre inimă și plămâni, pentru a fi reînnoit și oxigenat.

Altă funcție a sângelui este aceea de a menține temperatura corporală adecvată, care în cazul unei persoane normale variază între 36,5 și 37 grade Celsius.

1.1.6. Bolile sistemului circulator

- Artrită reumatoidă
- Boala lui Hashimoto
- Hepatita B
- Lupus eritematos sistemic

1.2. El aparato respiratorio

1.2.1. La faringe

La faringe es un segmento común al sistema respiratorio y al sistema digestivo. Se extiende desde la base del cráneo hasta la sexta **vértebra cervical**. Tiene unos 13 centímetros de largo y se divide en tres partes : porción nasal o **rinofaringe** ; porción bucal u **orofaringe** ; y porción laríngea o **laringofaringe**.

Entre la orofaringe y la laringofaringe se encuentra la **epiglotis**, la cual es un cartílago que cubre la abertura de la laringe en el momento de tragar, evitando que los alimentos entren en la tráquea. La orofaringe contiene las **amígdalas palatinas**, dos masas de tejido linfoide situadas en las paredes laterales de la porción bucal de la faringe. Las amígdalas tienen tamaño variable, y muchas veces sufren de inflamaciones conocidas como **amigdalitis**.

1.2.2. La laringe

La laringe contiene las **cuerdas vocales**. Dos son llamadas **cuerdas falsas**, y dos, **cuerdas verdaderas**, ya que intervienen en la producción de la voz.

La cavidad de la laringe se divide en tres partes : **parte superior** o **vestíbulo**, situada más arriba de la cuerda vocal superior (la misma tiene un orificio que comunica con la laringe y la **epiglotis**, e interiormente con la **glotis**) ; la **parte media** o **glotis**, ubicada entre la cuerda vocal superior y la cuerda vocal inferior ; y la **parte inferior**, la cual comunica con la tráquea.

1.2.3. La tráquea

La tráquea es un tubo de 10-11 centímetros de largo con un diámetro igual al del dedo índice. Sus paredes son sumamente resistentes, gracias a los 20 anillos cartilagosos que posee. Aproximadamente la mitad de la tráquea se halla en el tórax y la otra mitad en el cuello. A la altura del **esternón** la tráquea se divide en los bronquios.

1.2.4. Los bronquios

Los bronquios llevan el aire de la tráquea a los pulmones. Una vez entrados en los pulmones los bronquios se bifurcan, haciéndose cada vez más estrechos. Las ramificaciones más delgadas, de solo un milímetro de anchura, se llaman **bronquiolos**. Los bronquios tienen también una función motora. Al inspirar aire, el **árbol bronquial** se ensancha y alarga, lo cual facilita la circulación del aire hacia los **alvéolos**.

1.2. Aparatul respirator

1.2.1. Faringele

Faringele este un segment comun al sistemului respirator și al sistemului digestiv. Se întinde de la baza craniului până la a șasea **vertebră cervicală**. Are aproximativ 13 centimetri lungime și se împarte în trei segmente: porțiunea nazală sau **rinofaringe**, porțiunea bucală sau **orofaringe** și porțiunea laringiană sau **laringofaringe**.

Între orofaringe și laringofaringe se află **epiglota**, care este un cartilaj ce acoperă deschiderea laringelui în momentul înghițirii, evitând ca alimentele să intre în trahee. Orofaringele conține **amigdalele palatine**, două mase de țesut limfoid situate pe pereții laterali ai porțiunii bucale a faringelui. Amigdalele au mărime variabilă și de multe ori suferă inflamații cunoscute ca **amigdalită**.

1.2.2. Laringele

Laringele conține **corzile vocale**. Două sunt numite **corzi false** și două – **corzi adevărate**, întrucât intervin în producerea vocii.

Cavitatea laringelui se divide în trei părți: **partea superioară** sau **vestibul**, care se află mai sus de coarda vocală superioară (aceasta are un orificiu care comunică cu laringele și cu **epiglota**, iar în interior cu **glota**); **partea medie** sau **glota**, situată între coarda vocală superioară și coarda vocală inferioară; și **partea inferioară**, care comunică cu traheea.

1.2.3. Traheea

Traheea este un tub de 10-11 centimetri lungime, cu un diametru egal cu cel al degetului arătător. Pereții ei sunt deosebit de rezistenți, datorită celor 20 de inele cartilaginoase pe care le posedă. Aproximativ jumătate din trahee se află în torace, iar cealaltă jumătate – în gât. La înălțimea **sternului**, traheea se desparte în bronhii.

1.2.4. Bronhiile

Bronhiile duc aerul din trahee în plămâni. Odată ce au intrat în plămâni, bronhiile se ramifică, devenind din ce în ce mai mici. Ramificațiile mai subțiri, de doar un milimetru în diametru, se numesc **bronhiole**. Bronhiile au, de asemenea, funcție motorie. Atunci când se inspiră aerul, **arboarele bronșic** se lărgesc și se lungesc, ceea ce înlesnește circulația aerului spre **alveole**.

1.2.5. Los pulmones

En los pulmones se produce la **hematosis**, proceso en el cual los glóbulos rojos absorben oxígeno y liberan el bióxido de carbono. Protegidos por las costillas, los pulmones se hallan en la caja torácica, a ambos lados del corazón. El espacio entre ellos se conoce con el nombre de **mediastino**. Su función es la distribución de oxígeno y el intercambio de gases.

El pulmón derecho es más grande que el pulmón izquierdo, ya que está formado por tres **lóbulos** – superior, medio e inferior –, mientras que el izquierdo tiene solamente dos **lóbulos** – superior e inferior. Los lóbulos se dividen, a su vez, en un gran número de alvéolos, cada uno de los cuales comunica con un bronquiolo. Los alvéolos se dividen en unas cavidades llamadas **vesículas pulmonares**.

El pulmón está recubierto por una membrana serosa compuesta por dos hojas: una que se adhiere a los pulmones, llamada **pleura visceral**, y otra que cubre el interior de la cavidad torácica, denominada **pleura parietal**. Dichas capas se deslizan una sobre otra cuando los pulmones se dilatan o contraen. Entre ellas se encuentra la **cavidad pleural**, la cual contiene una pequeña cantidad de líquido que cumple una función lubricadora.

1.2.6. Enfermedades del sistema respiratorio

- Rinitis
- Sinusitis
- Flogosis
- Epistaxis
- Obstrucción de la nariz
- Síndromes neurálgicos
- Traumas de la pirámide nasal
- Tumores de las fosas nasales
- Laringitis
- Hipofonía
- Parálisis de la laringe
- Faringitis
- Bronquitis aguda
- Bronquitis crónica
- Asma bronquial
- Neumonía
- Bronconeumonía
- Enfisema pulmonar
- Infarto pulmonar
- Embolia pulmonar
- Edema pulmonar
- Tuberculosis
- Fibrosis pulmonar

1.2.5. Plămâni

În plămâni se produce **hematoza**, procesul prin care globulele roșii absorb oxigenul și eliberează bioxidul de carbon. Protejați de coaste, plămânii se află în cutia toracică, de o parte și de alta a inimii. Spațiul dintre ei este cunoscut sub numele de **mediastin**. Funcția lor este distribuirea oxigenului și schimbul de gaze.

Plămânul drept este mai mare decât plămânul stâng, întrucât este format din trei **lobi** – superior, mediu și inferior –, în timp ce plămânul stâng are numai doi lobi – superior și inferior. Lobii se împart, la rândul lor, într-un mare număr de alveole, fiecare dintre ele comunicând cu o bronhiolă. Alveolele se împart în cavități numite **vezicule pulmonare**.

Plămânul este acoperit de o membrană seroasă compusă din două foițe : una lipită de plămâni, numită **pleura viscerală**, și alta care acoperă interiorul cavității toracice, numită **pleura parietală**. Aceste straturi glisează unul pe celălalt atunci când plămânii se dilată sau se contractă. Între ele se află **cavitatea pleurală**, care conține o cantitate mică de lichid ce îndeplinește funcții de lubrifiere.

1.2.6. Bolile sistemului respirator

- Rinită
- Sinuzită
- Flogoză
- Epistaxis
- Obstruarea nasului
- Sindroame neuralgice
- Traume ale piramidei nazale
- Tumori ale foselor nazale
- Laringită
- Hipofonie
- Paralizia laringelui
- Faringită
- Bronșită acută
- Bronșită cronică
- Astm bronșic
- Pneumonie
- Bronhopneumonie
- Emfizem pulmonar
- Infarct pulmonar
- Embolie pulmonară
- Edem pulmonar
- Tuberculoză
- Fibroză pulmonară

1.3. El sistema digestivo

1.3.1. El esófago

Conducto muscular de 23-25 centímetros de largo, situado entre el extremo inferior de la laringofaringe y el extremo superior del estómago. Su función principal es la de transportar los alimentos hacia el estómago. Está formado por varias capas: la **adventicia**, estrato muscular compuesto por fibras longitudinales y circulares, la **submucosa**, estrato formado por tejido conectivo, vasos sanguíneos y glándulas mucosas y la **mucosa**, la cual también contiene este tipo de glándulas. El alimento avanza por el esófago hacia el estómago debido a un movimiento muscular involuntario de la capa muscular denominado **peristaltismo**.

1.3.2. El estómago

El **estómago** es una bolsa elástica con forma de J y es la parte más ancha del tubo digestivo. Su superficie interna presenta numerosos pliegues, lo cual favorece la mezcla de los alimentos con los jugos digestivos.

Está compuesto por una **región cardiaca**, la cual limita con el esófago por un esfínter llamado **cardias**; una **región media**, llamada **cuerpo** o **antro**; y una **región pilórica** que comunica con el intestino a través del **esfínter pilórico**.

La gran cúpula del estómago, llamada **fundus**, está ubicada bajo la bóveda izquierda del diafragma. El esófago penetra por la zona superior, o curvatura menor, poco más abajo del fundus. La región que se encuentra abajo del fundus se llama **cuerpo**. La porción inferior o pilórica está formada por el **antro** y el **conducto pilórico**. Este último continúa con la parte superior del intestino delgado llamada **duodeno**.

1.3.3. El hígado, el páncreas y la vesícula biliar

Aunque estos órganos no forman parte del sistema digestivo propiamente dicho, los mismos se encuentran en estrecha relación con éste.

El **hígado** tiene forma de cuña y se divide en dos lóbulos. Su función es la de producir **bilis** y **colesterol** a partir de la descomposición de los productos de la grasa dietética. Usa **aminoácidos**, produce proteínas y almacena **glucógeno**, hierro y algunas **vitaminas**. El hígado es responsable además de eliminar de la sangre aquellas sustancias que puedan ser tóxicas para el organismo, transformándolas en sustancias seguras.

El **páncreas** está situado detrás del hígado y del estómago; tiene forma alargada. Secreta el **jugo pancreático**, cuyas **enzimas** descomponen **grasas**, **proteínas**, **ácidos**